

Ministerium enten vil anerkjende denne Ansøgnelse eller sige mig, hvori jeg feilede. Det er Noget, som ikke er nyt, og det er den bedste Maade efter min Overtydning, hvorpaa der kan handles under saadanne Omstændigheder. Vi have ikke derved bortgivet en Stump af vor grundloymæssige Ret, og heller ikke viist eller antegnet nogen Bei, som til Skade for os kan forfølges for Fremtiden. Vi have tværtimod hævdet vor fulde Indflydelse, idet vi ved et bestemt Votum, en bestemt Udtalelse have givet en bestemt Indrømmelse til Kronen. Det er vigtigt for os, at dette erkjendes, og det er det, vi gjøre, og intet Andet; thi derved bliver Kronen, paa hvis Hoved den end saa kommer til at sidde, staaende i det samme Forhold til denne Deel af den danske Stat, som den har staaet i hidtildags indtil det Næstblik, da en fælles Forfatning fremfalder et nyt og bestemt ved Lov fastsat Forhold. Dette er af den yderste Vigtighed, og det er maaskee den eneste Gavn, vi have af den ulykkelige Seendragtighed, hvormed vi endelig ere komne saa vidt, som jeg nu haaber vi ere komne, at tage en fast, endelig og brugbar Beslutning. Fødselsveerne ville blive anerkjendte af den, der bliver baaret ved denne Fødsel, og lære ham, at han ikke skal foragte eller forkaste den Moder, der har født ham med saadan Smerte. Den Prinds, som kun kan komme til at regjere ved vor Samstemning, skal føle, at det er ved den, han kommer dertil, og ikke ved Renunciationsacter, som vi ikke behøve at agte paa; de høre til den diplomatiske Behandling af Sagen. Jo mere vi agte paa dem, desto mere forringe vi Betydningen af vor egen Indflydelse; jo mere vi derimod erkjende, at det kun har været en nødvendig Bei, vi have betraadt, ligeoverfor Andre, — ikke for vor egen Skyld — desto større Betydning lægge vi i det Skridt, vi gjorde, da vi satte § 4 ind i Grundloven, og da veed man, hvad vi have bragt istedet for den. Vi have nemlig frembragt Midlet til at udfærdige en Lov, som, indtil nye Former bringes tilveie, hvorved den lovgivende Virksomhed her i Landet forandres og føres over paa andre Hænder, da bliver ved at være underkastet den Lovgivnings Indflydelse, som al Lovgivning

her i Landet maa være underkastet. Dermed vil jeg ikke sige, at Nogen maaskee her skulde tænke paa, saalænge vi ikke komme til en anden Udvikling og et andet Udviklingsstadium end det, hvorpaa vi nu staae, at forandre blot en Løddel i det, der som Kongens Beslutning gaaer ud af den Myndighed, vi give Kongen over hele Landet ved vor nærværende Beslutning; vi skulle ikke bruge denne Indflydelse, vi saaledes have, men vi skulle heller ikke være uvidende om, at vi besidde den, og derfor skulle vi forkaste alle disse forskellige Forslag. Der er ingen sikkere Maade at ødelægge sin Berettigelse paa end ved at tvivle og træde frem og vedtage en eensidig Akt; thi dette bliver jo dog en eensidig Akt, naar vi sige: vi votere, vi beslutte, vi lægge ned i Archivet; der skal da komme Andre, som see, hvad vi have besluttet. Har imidlertid det, vi beslutte, ikke Kongens Indvilgelse, saa har det ingen anden Betydning end et løst udtalt Ord; thi udtalt her ved en Beslutning i Rigsdagen er det Intet, naar det ikke faaer den kongelige Consens. Der er heller ingen Fare ved at tænke sig Arveloven som en almindelig Lov, idet nemlig Rigsdagens Majoritet jo Intet kan rocke deri; thi det kgl. Veto kan til enhver Tid sættes derimod, og lykkelige ere vi, at vi have et frit Veto, der nu gjentagne Gange kan bruges og bruges stadigen, — Magten vil da være bag dette Veto.

Fra Rigsdagens Side under saadanne Forhold at forsøge en Forandring i Arveloven vilde være at gjøre det, der til den Tid ikke passer for en Deel af Landet; thi Ret har Ministeren, naar han siger, at ingen Landsdeel skal have Ret til at sige: jeg vil stilles ud af Fællesskabet. Man kan indrømme Landsdelene store Friheder, store Rettigheder — Samstaten, veed de, mine Herrer, er mit Forbillede for en mulig Frihed i Staten — men det kan man ikke indrømme dem, at de selv skulle have Ret til at tage Beslutning om at vedblive at høre til Staten eller ikke. — Naar jeg tager disse forskellige Punkter, der indeholdes i Forslaget, saa hedder det første: „Herved samtykker Rigsdagen ikke i Døgivelsen af nogen den danske Krone tilkommende Rettighed“. Nei! det er saa simpelt, at vi aldrig